

ATLAS DE BIOLOGIE ȘCOLAR CLASA A V-A

Viețuitoarele
în mediul lor de viață

Respect pentru oameni și cărți

Laboratorul de biologie.....	3
Ecosistem - biotop, bioceneză.....	5
Specii reprezentative - adaptările lor la mediul de viață.....	14
Categorii trofice în ecosistem.....	17
Relația om - biosferă.....	18
Lanț trofic terestru.....	19
Lanț trofic acvatic.....	20
Piramide trofice.....	21
Viețuitoare din zone diferite ale planetei.....	23
Regnul animal. Nevertebrate: spongieri, celenterate, viermi, moluște, artropode, crustacee, insecte.....	29
Regnul animal. Vertebrate: pești, amfibieni, reptile, mamifere insectivore, mamifere carnivore, mamifere erbivore, mamifere omnivore.....	35
Organisme procarioate - regnul monera. Bacterii, alge albastre-verzi.....	43
Organisme eucariote - regnul protista. Alge verzi, brune, roșii.....	45
Regnul ciuperci.....	46
Regnul plante. Mușchi, ferigi.....	48
Familia gimnosperme: conifere.....	50
Familia angiosperme.....	51
Angiosperme dicotiledonate.....	51
Măceșul, mărul.....	51
Părul, piersicul, cireșul.....	52
Căpșunul, fragul, zmeurul, murul.....	53
Mazărea, varza, cartoful.....	54
Floarea-soarelui, păpădia.....	55
Margareta, sfecă de zahăr.....	56
Plante textile: cânepa, inul și bumbacul.....	57
Viță de vie, stejarul.....	58
Angiosperme monocotiledonate.....	59
Laleaua.....	59
Grâul, orzul, ovăzul.....	60
Porumbul.....	61
Plante medicinale.....	61
Plante ornamentale.....	62
Plante ocrotite.....	63

VIEȚUITOARELE ÎN MEDIUL LOR DE VIAȚĂ

LABORATORUL DE BIOLOGIE

Laboratorul de biologie este o sală special amenajată cu cele necesare pentru efectuarea lucrărilor practice, unde elevii pot observa, cerceta și descoperi noi aspecte legate de viața plantelor.

În laborator sunt amplasate dulapurile cu vitrine unde sunt expuse colecțiile de plante, animale, roci etc.

Laboratorul școlar de biologie include: mesele de lucru ale elevilor și masa de lucru a profesorului, cu toate instalațiile (de apă, lumină); calculatoare, aparatură de laborator; colțul viu constituit din ghivece cu plante așezate în apropierea ferestrelor, acvarii; diferite planșe, grafice, mulaje.

Pentru efectuarea lucrărilor de laborator sunt necesare diferite aparatelor și ustensile de laborator: microscop optic, balanță, creuzet cu capac, placă de porțelan cu cavități, cilindrul gradat, capsula de porțelan, lupa, pipeta, penseta, briciul, bisturiul, foarfeca, pâlnia, eprubeta, pahar gradat.

MICROSCOP

mărește
organismele
care nu se văd
cu ochiul
liber

BALANȚĂ

stabilizează
masa unui
obiect

ATLAS DE BIOLOGIE ȘCOLAR

CREUZET CU CAPAC

Respect pentru oameni și cărți

se utilizează la calcinarea precipitațiilor

EPRUBETĂ

experiente pe volume mici de soluții

LUPĂ

mărește obiectivele mici

PLACĂ DE PORTELAN CU CAVITĂȚI

depozitează probe biologice

BRICI

secționează părți din plante

PIPETĂ

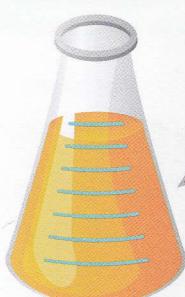
măsurarea exactă a volumelor de lichide prin golire

BISTURIU

secționează părți din plante la fel ca briciul

PAHAR GRADAT

se folosesc pentru titrarea soluțiilor

FOARFECE

tăierea diferențierată a părții din plante

PENSETĂ

servește la prinderea obiectelor mici

sunt folosite pentru extracții și separări de lichide

se folosesc pentru măsurarea exactă a volumelor de lichide

PÂLNIE

CILINDRU GRADAT

ECOSISTEM- BIOTOP, BIOCENOZĂ

Biosferă reprezintă învelișul viu al Pământului, care include toate viețuitoarele.

Mediu de viață se caracterizează prin diferiți factori naturali:

1. Factori abiotici (lipsiți de viață):

2. Factori biotici (cu viață).

Biotopul constituie componenta abiotică a ecosistemului.

Structura biotopului este reprezentată de:

a) Factori geologici: natura substratului (rocă, sol nisipos, elemente organice minerale etc.);

b) Factori geografici: altitudine, latitudine, etc.

c) Factori mecanici: curenți marini, curenți de aer, etc.

d) Factori fizici: radiații ionizante și neionizante, ex. radiațiile X, radiațiile UV;

e) Factori chimici: unele medicamente (antibioticele), etc.

Biocenoza constituie componenta biotică a ecosistemului și este alcătuit din totalitatea organismelor vegetale și animale care populează biotopul (habitatul/teritoriul).

Ecosistemul reprezintă unitatea elementară a biosferei și este alcătuit din biotop ocupat de biocenoză, respectiv sistemul format din viețuitoare și mediul lor de viață fizico-chimic.

Ecosistemul se caracterizează printr-o organizare specifică, fiind alcătuit din două structuri funcționale: *structura de biotop și structura de biocenoză*.

Ecosistemele se pot clasifica în două categorii:

- ecosisteme naturale (ex. ecosisteme terestre și ecosisteme acvatice).

- ecosisteme artificiale (antropizate).

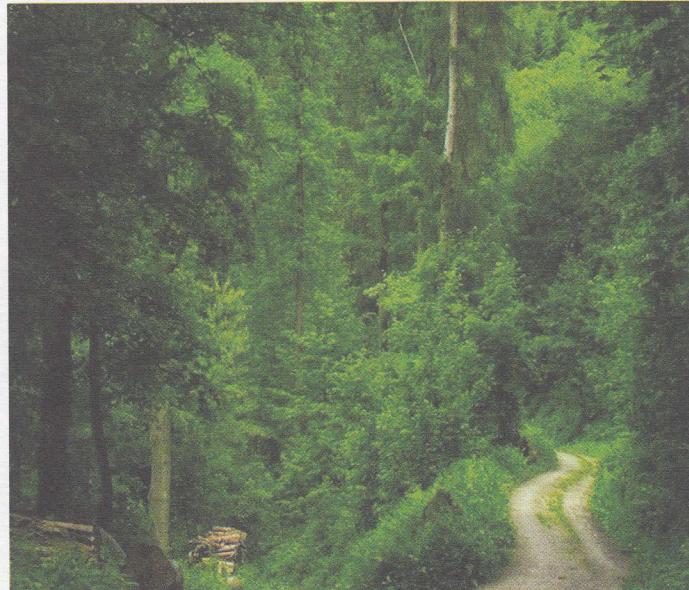
Ecosistemele se caracterizează prin trei funcții esențiale:

- *funcția energetică*, - *funcția de circulație a materiei* - *funcția de autoreglare*.

BIOSFERA

ECOSISTEME TERESTRE

ATLAS DE BIOLOGIE ȘCOLAR

ECOSISTEME ACVATICE

Respect pentru oameni și cărti

ECOSISTEME ANTROPIZATE

ECOSISTEMUL UNEI PĂDURI DE STEJAR

Pădurile de stejar se întâlnesc în zonele cu altitudini de până la 700-800m. Speciile dominante sunt stejarul brumăriu, stejarul pufos, gorunul, etc. Lumina ajunge până la suprafața solului, iar temperatura medie anuală este în jur de 10°C.

